

דוכן פעילות בתחום דרמה

נושא בשמיטה: מלאכות האסורות בשמיטה מדאורייתא ומדרבנן

מהלך הפעילות:

יום-יומיים לפני הפעילות מומלץ להודיע לתלמידים להביא אביזרים לתחפושות, שימשו אותם בהצגה.

מחלקים את הכיתה לקבוצות, 5-7 תלמידים בכל קבוצה. כל הקבוצות פועלות בו זמנית באופן הבא:

הקבוצה מקבלת משימה < מבצעת את המשימה בהצלחה > מקבלת חלקי פאזל < מקבלת משימה נוספת > מבצעת < מקבלת חלקי פאזל > וכן הלאה....

כאשר הקבוצה מסיימת את כל המשימות ומקבלת את כל החלקים של הפאזל עליה להרכיב אותו ולהמחזיז סיפור הכולל כמה שיותר פרטי הלכה הקשורים לסיטואציה שבציור.

בסיום הפעילות כל קבוצה מציגה את הסיפור שלה, ושאר התלמידים צריכים לזהות את ההלכות ששולבו בהצגה.

*יש חשיבות לסדר של המשימות, הן בנויות באופן הדרגתי ללמידה על המלאכות האסורות והבחנה בין מקרים שונים.

אביזרים נדרשים:

- ציורי הפאזל - גזרו לחלקים לפי רמת הכיתה ועל כל משימה תנו מספר חלקים לפי כמות החלקים הכוללת (בנספחים יהיו 4 ציורים, תוכלו לבחור אם לתת לכל קבוצה ציור אחר או את אותו ציור לכולם).
- משימות מודפסות (מהנספחים)
- אביזרים / תחפושות להצגה - כדאי לבקש מראש מהתלמידים שיביאו.

המשימות לשכבה הצעירה:

1. מצאו בתפזורת את כל המלאכות האסורות בשמיטה (קיים תרמילון)
2. לפניכם פסוקים שבהם מוזכרות המלאכות האסורות מהתורה בשנת השמיטה:
"בחריש ובקציר תשבות" (שמות ל"ד, כ"א)
"שדך לא תזרע, וכרמך לא תזמור" (ויקרא, כ"ה, ד)
"את ספיח קצירך לא תקצור, ואת ענבי נזירך לא תבצור" (ויקרא, כ"ה, ה)
סדרו את הציורים של המלאכות על פי הסדר שבו הן מופיעות בפסוקים.
3. מלאכות האסורות מדרבנן:
כתבו מתחת לכל ציור את שם המלאכה האסורה מדרבנן.

4. השלימו את הקטע הבא באמצעות התרמילון: (המילים המודגשות בקו יהיו בתרמילון)

המלאכות האסורות מהתורה - אסורות באופן מוחלט. והמלאכות האסורות מדרבנן - אם הן נעשות לשם שימור הקיים בצמח, שלא יתקלקל - הן מותרות, ואם הן נעשות לשם טיפוח והשבחת הצמח - הן אסורות.

5. הציגו את שני המקרים הבאים:

מקרה א: יוסי ובנימין משחקים על הדשא בגינה. במהלך המשחק נתקל יוסי בערימת אבנים קטנה ונופל ארצה. אמא מגיעה מבוהלת ומנסה להרגיע את יוסי הבוכה. אמר בנימין: "מוכרחים לסקל את האבנים מהשטח של הגינה. זה מסוכן! עוד ילדים יכולים ליפול ולהיפצע!".

מקרה ב: מיכאל מביט על שיחי השושנים שבחצר ביתו. הגשם שירד השקה אותם והם גדלו והוציאו פרחים מרהיבי עין. מיכאל שם לב שמעגל האבנים מסביב לאחד השיחים דוחק את הענפים הדקים, וקורא: "אבא, אמא! אני רוצה לסקל את האבנים האלו, הן מפריעות לשיח השושנים!".

מה ההבדל ביניהם?

המשימות לשכבה הבוגרת:

- מצאו בתפזורת את כל המלאכות האסורות בשמיטה (ללא תרמילון)
- לפניכם פסוקים שבהם מוזכרות המלאכות האסורות מהתורה בשנת השמיטה, אך המלאכות עצמן נשמטו מהפסוקים. השלימו אותן בפסוקים - ניתן להיעזר בחומש שמות פרק ל"ד פסוק כ"א וחומש ויקרא, פרק כ"ה פסוקים ד'-ה'. לאחר מכן סדרו את האיוורים המתארים את המלאכות לפי הסדר שבו הן מופיעים בפסוקים.

"בחריש ובקציר תשבות"

"שדך לא תזרע, וכרמך לא תזמור"

"את ספיח קצירך לא תקצור, ואת ענבי נזירך לא תבצור"

- מלאכות האסורות מדרבנן: (שימו לב לכל פרטי המשימה)

כתבו מתחת לכל ציור את שם המלאכה האסורה מדרבנן.

מלאכות אלה מותרות "לאוקמי" = לשימור הקיים, שלא יתקלקל הצמח. ואסורות "לאברוי" = להשביח ולגדל את הצמח.

בחרו את אחת המלאכות והציגו מקרה שבו יהיה מותר לעשותה, ומקרה שבו יהיה אסור לעשותה.

4. השלימו את הקטע הבא באמצעות התרמילון: (המילים המודגשות בקו יהיו בתרמילון)

המלאכות האסורות מהתורה - אסורות באופן מוחלט. והמלאכות האסורות מדרבנן - אם הן נעשות לשם שימור הקיים בצמח, שלא יתקלקל - הן מותרות, ואם הן נעשות לשם טיפוח והשבחת הצמח - הן אסורות.

5. הציגו את שני המקרים הבאים:

מקרה א: יוסי ובנימין משחקים על הדשא בגינה. במהלך המשחק נתקל יוסי בערימת אבנים קטנה ונופל ארצה. אמא מגיעה מבוהלת ומנסה להרגיע את יוסי הבוכה. אמר בנימין: "מוכרחים לסקל את האבנים מהשטח של הגינה. זה מסוכן! עוד ילדים יכולים ליפול ולהיפצע!".

מקרה ב: מיכאל מביט על שיחי השושנים שבחצר ביתו. הגשם שירד השקה אותם והם גדלו והוציאו פרחים מרהיבי עין. מיכאל שם לב שמעגל האבנים מסביב לאחד השיחים דוחק את הענפים הדקים, וקורא: "אבא, אמא! אני רוצה לסקל את האבנים האלו, הן מפריעות לשיח השושנים!".

מה ההבדל ביניהם?

